

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Dan. Stalii Regulae Philosophicae explicatae & Orationes aliquot

Stahl, Daniel

Jenae, 1662

Regula II. Omne accidens est in subjecto fini suo proportionato

urn:nbn:de:bsz:31-102400

possunt tamen dici advenire rei in esse, quantum concipitur, sive quantum ad conceptum ejus. Cum enim essentia rei sit id, quod primò in re concipitur, proprium, cum ejus conceptus sit posterior, & posteriùs concipiatur quàm rei essentia, potest dici advenire rei in esse, sive ratione conceptus rei essentialis.

REGULA II.

Omne accidens est in subjectò fini suo proportionatò.

I. Omnis forma est in materia sibi finique suo proportionatà: sicut patet primùm de animà, imprimis de sentiente, quæ non informat materiam homogeam & similem, sed dissimilem, propterea, quod ad operationes animæ sentientis organorum diversitas requiritur, quibus caret materia homogea. Deinde inde, quod materia, & forma eam informans, habent se ut potentia & actus. Sed inter potentiam & actum debet esse proportio & quædam convenientia. Jam subjectum accidentis est materia, & ipsum accidens est forma. E. omne accidens est in subjecto sibi finique suo proportionatò.

II. Possimus autem hanc propositionem uti I. pro Scotò, ad probandum, virtutes morales esse in voluntate tanquàm in subjectò, quoniam ordinantur ad *propositum*: quod constat per Aristotelem, qui definit virtutem moralem, quod sit.

regulæ ægypticæ. At voluntas est subiectum proportionatum tali fini, eum proprius eius actus sit *ægypticæ.* Atque ista ratio secundum rem est ipsius Scoti *II. sent. dist. XXXIII. q. unic. ubi; contra virtus.* In eadem ferè materiâ usurpatur, ista propositio à Soarîo *Disp. Metaph. XLIV. Sect. I. num. IX.*

III. *II* Uci eâ possumus ad probandum, scientiam & artes non esse in librò, sed in animò. Sumamus e. c. Logicam: ejus actus & finis est inter alia construere & resolvere syllogismum. At non liber, sed animus hominis, est subiectum proportionatû huic fini. Si enim liber aliquis in scripta contineat præcepta Logicæ per multa annorum millia, nunquàm tamen poterit construere, vel resolvere syllogismum, cum hæ operationes non possint provenire nisi à facultate cognoscente, quâ liber, tanquàm quid inanimatum, caret.

REGULA III.

*Quod excluditur per aliquod accidens,
id ipsum est accidens.*

I. Fonseca in *IX. Metaph. cap. I. q. I. s. III.* esse potentia non esse de essentiâ rerum, sed ipsis accidere, inde probat, quod esse potentia excluditur per esse actu, quia per hoc, quod aliquid est actu, definit esse in potentia, neque cum hoc quod aliquid actu est, stare potest, quod sit simul potentia. At esse actu est accidentarium rebus,